

BEDRÄGLIG ARGUMENTATION

65-årsgränsen är i realiteten ett yrkesförbud

»Det kan inte vara rimligt att vi skär i barn- och äldreomsorg samtidigt som vi med kommunala skattepengar drygar ut pensionen för en liten yrkesgrupp.»

Så skriver det socialdemokratiska kommunalrådet Per-Olof Olofsson i Malmö i en debattartikel i tidningen Arbetet. Han vill på detta vis tillbakavisa »felaktiga påståenden» om att sjukvårdspolitiker tvingar läkare att upphöra med sin praktik för att de fyllt 65 år.

Bakgrunden är det beslut som riksdagen förra året tog om att privatpraktiserande läkare inte skall kvarstå inom systemet för läkarvårdserättningen när de uppnått pensionsåldern. Varje sjukvårdshuvudman har dock rätt att teckna vårdavtal även med läkare som är äldre än 65 år.

Det måste betecknas som cynism när en politiker försöker reducera frågor om bl a patienters rätt att välja läkare till att handla om att »dryga ut pensionen» för de berörda läkarna. Sättet att formulera sig avslöjar en hel del om vederbörandes syn på privatläkare över huvud taget – en syn som tyvärr förefaller vara vanlig inom dagens politiska majoritet i landstings- och kommunsektorn.

För det första finns det en klar tendens att se på de privatpraktiserande läkarna enbart som en belastning och en kostnad. Att de också utträttat ett vårdarbete – och ett mycket efterfrågat sådant – är tydligen ointressant.

I vissa fall – och det verkar gälla

kommunalrådet Olofsson – tycks man i stället se på praktikernas verksamhet närmast som illojal konkurrens. Hur kan man annars bli så upprörd över att en äldre läkare som vill fortsätta att ta hand om sina patienter också vill ha skäligt betalt för detta arbete?

Kommunalrådet kan dock – som ett tecken på stor generositet? – tänka sig att göra avsteg från principerna och i undantagsfall öppna den kommunala plånboken även för äldre privatläkare. Av de ca 25 läkare som nu faller för strecket i Malmö kan två-tre få beviljat ett förlängt vårdavtal.

Politikerna har i dessa fall efter noggranna överväganden funnit att »läkaren har en särskild kompetens som inte kan ersättas inom rimlig tid» eller att »läkarens verksamhet inte går att undvara under en övergångstid». Man har till och med tagit sig tid att rådgöra med delar av den offentliga hälso- och sjukvården.

Det har inte fallit dessa politiker in att överlåta åt sina väljare att avgöra om det kan finnas särskilda skäl för dem att vilja fortsätta en sedan länge etablerad läkarkontakt? Nej, man utgår från det sedvanliga myndighetsperspektivet att den riktiga klokskapen alltid är placerad högre upp.

Det är inget yrkesförbud, betonar Per-Olof Olofsson om åldersregeln. »Ingen mister alltså sin doktor, som det felaktigt har påståtts», skriver han och förklarar att »i verkligheten kan en privatpraktiserande läkare

fortsätta sin verksamhet precis som vanligt, även som pensionär».

Detta är självfallet ett medvetet och grovt hyckleri. Kommunalrådet inser naturligtvis helt och fullt att de ekonomiska förutsättningarna för verksamheten utan läkarvårdserättningen urholkas totalt, både ur praktikernas och ur patientens synvinkel.

Läkaren kan inte bedriva sin mottagning enbart med gängse patientavgifter – även han har ju vanligen utgifter för personal, hyra, utrustning, förbrukningsmateriel etc. Resultatet blir att läkaren själv tvingas betala för nöjet att få arbeta.

Olofssons råd till privatläkarna att höja patientavgiften är naturligtvis inte heller allvarligt menat. Följderna är ju självklara, och lägger dessutom hinder i vägen just för de väljargrupper som kommunalrådets parti säger sig främst vilja värna om. Valfriheten består endast för den som har gott om pengar.

Det viktigaste i denna debatt är trots allt inte praktikernas rätt att arbeta vidare efter 65 års ålder. Det är inte heller de pensionerade privatläkarna det främst är synd om, utan deras patienter.

Det mest oroande är i stället den attityd till privat läkarvård över huvud taget som kommer till uttryck i Per-Olof Olofssons bedrägliga argumentation. Anser politikerna verkligen att privat vård enbart är ett intrång i »den riktiga vården»? Då finns det faktiskt skäl att frukta för det privata alternativets existens på litet sikt. •